

Afkoppelen: oplossing voor een probleem?

Ja, sterker nog, een oplossing voor meer dan één probleem.

Waar gaat afkoppelen over?

Afkoppelen houdt in dat hemelwater van dakvlakken van woningen en bedrijven niet meer in het riool terecht komt via de regenpijp (hemelwaterafvoer=HWA) maar door afkoppeling van de regenpijp gewoon op het (eigen) land uitloopt.

Waarom?

Er zijn diverse redenen waarom het nuttig is dat het regenwater niet in het rioolstelsel verdwijnt. We noemen ze achtereenvolgens.

1. Zwaardere regenbuien over kortere periode

De laatste jaren is als gevolg van klimaatverandering steeds vaker en meer regen in een korte periode gevallen.

- Daardoor overstijgt het aanbod van water soms de mogelijkheid en capaciteit tot afvoer in het rioolstelsel via de waterkolken. Gevolg: grote plassen op dan wel blank staan van de straten waardoor **overlast** ontstaat op wegen en kelders in lager gelegen gebieden onderlopen.
- Het aanbod van rioolwater aan de zuiveringsinstallatie is onderhevig aan grotere pieken dan voorheen. Daardoor kan de microbiologische afbraak van vervuilende stoffen verstoort raken omdat er in de rioolwaterzuiveringsinstallatie een ongewenste verdunning optreedt. Het **duurt circa 2 weken** voordat het evenwicht en de juiste concentratie van de micro-organismen in de zuivering weer is hersteld.
- Als het rioolstelsel overvol raakt wordt een deel van het overtollige (vuile) rioolwater op het oppervlaktewater geloosd. Dit heet “overstort” en leidt tot zuurstoftekort in het water, vissterfte en **stankoverlast** (denk aan de geur van de Pavia-watergang op een zomeravond).
- Dit lozen op het oppervlaktewater is daarmee een probleem en blijft een probleem als we het regenwater van daken en verharde tuinoppervlakten blijven afvoeren naar het riool. Het waterschap zou graag zien dat er zoveel mogelijk afgekoppeld gaat worden en heeft daarvoor een subsidieregeling ingesteld.

Alleen al deze complicaties zouden een afkoppeling van de HWA door ons als burger rechtvaardigen. Maar er is meer!

2. Verdroging van de bodem

U heeft wel vernomen dat de zandgebieden van onze Heuvelrug **steeds droger** worden. Door het regenwater vrijelijk over de bodem te laten lopen en deels niet meer af te voeren naar de rioolwaterzuivering vangen we twee vliegen in een klap: de grond blijft vochtiger en de piek van de overvloedige regenval zal deels de waterzuivering niet bereiken.

We kijken even naar 3 stromen:

De regenval op de vrije grond is één stroom.

De regenval op daken, die zijn afgekoppeld is een tweede stroom die water naar de grond voert.

De regenval, die op verhardingen valt (denk aan onze wegen, maar ook de veelal verharde tuinen) is een derde stroom.

Deze derde stroom deels om te buigen, van rioolwaterzuivering naar infiltratie in de grond, door het verharde oppervlak in de tuinen te verkleinen (gezien de liefde voor de tuin behoort dit wellicht tot een theoretische mogelijkheid) of de verharding in de tuinen zo aan te leggen,

dat de regen die erop valt niet wordt afgevoerd naar de straat (en dus naar het riool) maar naar daartoe geschikte plekken met grond in de eigen tuin.

3. De langere termijn

Op een termijn van 30 jaar zakt het op de grond gevallen regenwater naar een bepaalde diepte en wordt dan weer **drinkwaterbron** voor de volgende generaties. Afkoppelen levert dan aan het voortbestaan van die drinkwater bron een belangrijke bijdrage.

4. Tenslotte

Als veel burgers in de wijk allemaal een kleine stap zetten, levert dat voor de gehele wijk een geweldige afname op van de hoeveelheid regenwater die naar het riool gaat. Dat voorkomt dan vollopen van het rioolstelsel, blank staan van straten, wateroverstort op de sloten en vijvers in en rond Zeist, waarvan een verbod op termijn bij wet zal worden geregeld. Dit betekent: minder regenwater in het riool, geen overstort en daarmee gepaard gaande overlast en boetes meer en geen noodzaak (meer) om een duur rioolstelsel met grotere capaciteit aan te leggen.

Erik Notenboom.

Tips

Hoe te doen : Daartoe zijn er in principe twee mogelijkheden:

1. Regenpijpen kunnen relatief makkelijk worden losgekoppeld van het riool door het water op te vangen in een regenton en die te laten overlopen in de tuin. Vergeet het stuk regenpijp dat in de grond blijft niet af te dichten. Het voorkomt rioollucht en zorgt er tevens voor dat er geen aarde en afval in het rioolstelsel komt. Dat kan immers leiden tot verstoppingen. Ook kan de regenpijp zelf via een hoekstuk naar de tuin worden afgeleid. Dat levert altijd een natte plek op in de tuin. Dat zou een vijver kunnen worden of gewoon een vochtiger plek in de droge zandgrondtuin. Sommige regenpijpen zijn lastiger af te leiden naar de tuin. Doe dat dan in eerste instantie niet zelf maar ga er eens over praten met mensen die al ervaring hebben. Bedenk dat alle beetjes helpen dus ook de helft van het dakoppervlak afvoeren naar de grond is van belang.
2. Het probleem van de bestrating van de tuinen. Daar zou gedacht kunnen worden aan een afwatering naar de tuin zelf door stroken grond langs de bestrating te handhaven en de bestrating daarop af te laten wateren. Een andere optie, ter voorkoming van afwatering naar de straat, zou kunnen zijn een grindkoffer op de grens van tuin en trottoir of een half open bestrating waar meer gaten tussen de stenen ervoor zorgen dat het water de grond in gaat voordat het bij het trottoir komt.